

10x10 Poliniza

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

RECTOR DE LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
FRANCISCO J. MORA MAS

VICERECTORA D'ALUMNAT I EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA
MARÍA VICTORIA VIVANCOS

DIRECTOR DE L'ÀREA D'ACTIVITATS CULTURALS
DAVID PÉREZ

EXPOSICIÓ

26/03/2015 – 09/06/2015

SALA D'EXPOSICIONS DE LA UPV. EDIFICI DEL RECTORAT (3A)

COMISSARIS

JUAN CANALES / JOAN B. PEIRÓ

TEXTO

JOAN B. PEIRÓ / JUAN CANALES

FOTOGRAFIA

KIKE SEMPERE

COORDINACIÓ TÈCNICA

LOLA GIL

DIFUSIÓ

CARLOS AYATS

MONTSE MARTÍNEZ

DISSENY I MAQUETACIÓ

HUGO LIGORIT

EDICIÓ

EDITORIAL UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

© 2015, EDITORIAL UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

DISTRIBUCIÓ TEL. 963 877 012

WWW.LALIBRERIA.UPV.ES

REF. 6226_01_01_01

© DELS TEXTOS I LES IMATGES: ELS AUTORS

ISBN: 978-84-9048-344-2 (versió impresa)

FOTOGRAFIA DE PORTADA

VERSÍO DE LA INTERVENCIÓ DE L'ARTISTA BLU
EN LA FACULTAT DE BELLES ARTS L'ANY 2006

10x10 PoliniZa

INAUGURACIÓ:

26 DE MARÇ DE 2015

CLAUSURA:

9 DE JUNY DE 2015

A punt de complir-se 10 anys del Festival d'Art Urbà POLINIZA a la Universitat Politècnica de València, és poc menys que obligat plantejar en veu alta algunes qüestions que han anat prenent cos i forma des d'aquella llunyana i pròxima (sembla que va ser ahir) primera edició. Poc s'imaginava ningú llavors la repercussió (no sols mediàtica) i la dimensió internacional que acabaria prenent quelcom que senzillament ens semblava pertinent i adequat.

La UPV és una comunitat formada per prop de 40.000 persones, de les quals unes 35.000 són joves estudiants. Dels seus tres campus –Vera, Alcoi i Gandia– el primer té una estructura bastant propera a una petita ciutat, això sí, de caràcter inevitablement universitari. Organitzar un festival com POLINIZA, d'arrels marcadament juvenils i urbanes –la subcultura

hip-hop, que va assolir dimensions globals a partir dels vuitanta– constituïa una acció oportuna d'ajust entre l'oferta cultural i el públic majoritari. Aquesta interrelació, com no podia ser d'una altra manera, es va realitzar en termes i condicions clars, definits i oberts, com correspon a una institució acadèmica pública. Aquest festival va estar vinculat des dels inicis a l'assignatura Pintura i Entorn, adscrita al Departament de Pintura de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles. De fet, la concepció actualitzada, integradora i contextual del mural urbà ha animat des de fa més d'un quart de segle no tant, no sols, els primers moviments que es van realitzar (la invitació directa d'alguns artistes, la col·laboració amb altres universitats iberoamericanes...), sinó també la selecció dels artistes que any rere any han presentat els seus treballs i la seua trajectòria plàstica.

10x10 PoliniZa

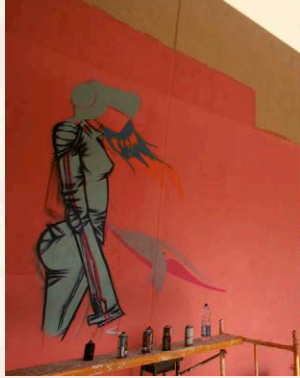
VALENCIÀ

El mateix nom de POLINIZA és una picada d'ullet a la importància de la paraula entre els qui es consideren *writers* (escriptors), al mateix temps que al·ludeix, d'una banda, a aquesta institució politècnica i, d'una altra, als grups d'escriptors de grafit, en anglès *crews*, terme que significa tant 'tripulació' com 'eixam', que van començar a utilitzar la ciutat com a suport de les seues signatures. Trobada de diferents sensibilitats que ha apostat per la fertilitat i la riquesa que tanca el diàleg i la convivència. Aquest binomi entre paraula (*tag*, *throw up*, peça) i imatge (*character*, ninot), entre escriptura i pintura, ha sigut un altre eix rector que, amb variacions obligades pel mateix esdevenir, ens ha impulsat i orientat més enllà d'etiquetes i tendències pretèrites: pintura mural, grafit hip-hop, art urbà (*Street art*)... a l'hora de conformar les successives edicions.

Des del nom (identitat atorgada o apropiada) convertit en repetició recurrent, amb funcions i actituds diferents, sotmès a un joc infinit de variacions formals que l'aboquen a un resultat visual intel·ligible només per als iniciats o coneixedors, fins a la imatge que arranca amb un personatge de còmic o dibuixos animats, company fidel en les irrupcions gràfiques que acaben per transformar-se en figures protagonistes, amb entitat pròpia, abandonant els seus seculars companys de viatge en perpètua transformació. S'obrin així relacions contextuais i lectures pròpies que van bastant més enllà de la mera capacitat d'escriptura quasi paleogràfica del mateix pseudònim adjudicat un dia i repetit fins a la sacietat.

Considerem que el diàleg canviant operat en aquesta última dècada ofereix una àmplia mostra de l'evolució del mateix festival.

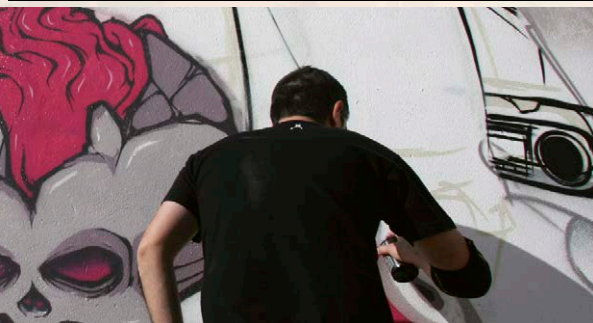

D'acord amb aquest principi contingut en la mateixa paraula *universitat*, uni(di)versitat, la unitat en la diversitat i la diversitat en la unitat, es percep un clar canvi (alguns el veuran com ruptura) des d'aquell grafit centrat en l'estil i l'esprai com el seu instrument, certificat per la seua autenticitat i persistència, en la seua lectura interna de diàleg especialitzat, tancat en si mateix, cap a uns treballs en els quals la imatge complexa i la paraula escrita, fins i tot cal·ligràfica, han adquirit una major presència sota el guiatge d'una sèrie de tècniques i instruments més àmplia i eclèctica. La pintura acrílica, la tinta, els retoladors, la plantilla, el collage... interactuen sense complexos amb el pot d'aerosol. Aquesta hibridació procedimental ha portat aparellada una obertura mental, un compromís amb el temps present

i l'espai adjudicat, que estan portant aquesta jove i enèrgica manifestació urbana d'art públic cap a aquests conceptes fundacionals i no menys universitaris de diàleg, participació i integració. Integració, en aquest cas, d'institució, artistes i públics (són moltes les persones no universitàries que la recorren per a contemplar les diferents intervencions) des d'aquest subtil i comú denominador que és l'art, les obres d'art públiques.

Obligat és també subratllar l'aposta constant per ampliar el coneixement d'aquest apassionant microunivers urbà. Successives publicacions centrades a la ciutat de València primer i una altra més àmplia sobre el panorama nacional han anat veient la llum mentre se succeïen les conferències i les taules redones amb especialistes teòrics i artistes participants.

10x10 PoliniZa

Finalment, la música i altres manifestacions esportives clarament lligades a aquesta cultura urbana han tingut el seu lloc i el seu temps.

La present exposició té com a nucli central l'intens i extens treball documental realitzat pel fotògraf Kike Sempere, observador tenaç i certificador de bona part de l'esdevingut al llarg d'aquests anys. Aquesta dimensió documental i transdisciplinària es completa amb un audiovisual que recorda les intervencions realitzades, i amb diferents peces de petit format i de tot tipus que han sigut aportades pels artistes. També s'inclouen alguns dibuixos i pintures que formen part del Fons d'Art i Patrimoni de la UPV, realitzats igualment per alguns dels artistes que han participat en les successives edicions de POLINIZA.

Enviem des d'ací la nostra gratitud i reconeixement a totes aquelles persones que amb el seu impuls, la seua implicació directa i la seua eficaç gestió han fet possible aquesta modesta aportació per a aproximar quelcom que sempre hauria d'estar present en la vida quotidiana de tots: el fer poètic i la sensació plaent que sol portar aparellada l'emoció estètica.

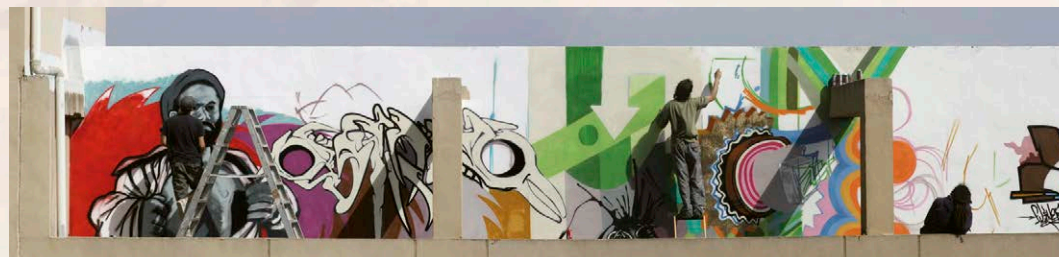
Joan B. Peiró
Juan Canales

A punto de cumplirse 10 años del Festival de Arte Urbano POLINIZA en la Universitat Politècnica de València, es poco menos que obligado plantear en voz alta algunas cuestiones que han ido tomando cuerpo y forma desde aquella lejana y próxima (parece que fue ayer) primera edición. Poco imaginaba nadie entonces la repercusión (no solo mediática) y la dimensión internacional que acabaría tomando algo que sencillamente nos parecía pertinente y adecuado.

La UPV es una comunidad formada por cerca de 40.000 personas de las que unas 35.000 son jóvenes estudiantes. De sus tres campus; Vera, Alcoi, y Gandía, el primero tiene una estructura bastante cercana a una pequeña ciudad, eso sí, de carácter inevitablemente universitario. Organizar un festival como POLINIZA, de raíces marcadamente juveniles y urba-

nas -la subcultura Hip Hop que alcanzó dimensiones globales a partir de los ochenta- constituía una acción oportuna de ajuste entre la oferta cultural y el público mayoritario. Esa interrelación, como no podía ser de otra manera, se realizó en términos y condiciones claros, definidos y abiertos como corresponden a una institución académica pública. Este festival estuvo vinculado desde sus inicios a la asignatura *Pintura y Entorno*, adscrita al Departamento de Pintura de la Facultat de Belles Arts de Sant Carles. De hecho, la concepción actualizada, integradora y contextual del mural urbano ha animado desde hace más de un cuarto de siglo no tanto, no solo, los primeros movimientos que se realizaron (la invitación directa de algunos artistas, la colaboración con otras universidades iberoamericanas...), sino también la selección de los artistas que año tras año han

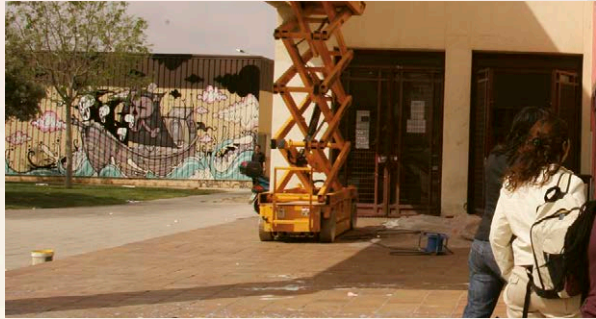

presentado sus trabajos y su trayectoria plástica.

El mismo nombre de POLINIZA es un guiño a la importancia de la palabra entre quienes se consideran *writers* (escritores) al tiempo que alude por una parte a esta institución politécnica y por otra, a los grupos de escritores de *graffiti*, en inglés *crews*, término que significa tanto tripulación como enjambre, que empezaron a utilizar la ciudad como soporte de sus firmas. Encuentros de diferentes sensibilidades que ha apostado por la fertilidad y la riqueza que encierra el diálogo y la convivencia. Ese binomio entre palabra (*tag*, *throw up*, *pieza*) e imagen (*character*, muñeco), entre escritura y pintura ha sido otro eje rector que, con variaciones obligadas por el propio devenir, nos han impulsado y orientado más allá de etiquetas y tendencias preteritas: pintura mural, *Graffiti Hip*

Hop, *Street art*, arte urbano... a la hora de conformar las sucesivas ediciones.

Desde el nombre (identidad otorgada o apropiada) convertido en recurrente repetición, con funciones y actitudes distintas, sometido a un juego infinito de variaciones formales que lo abocan a un resultado visual solo inteligible para los iniciados o conocedores, hasta la imagen que arranca con un personaje de cómic o dibujos animados, compañero fiel en las irrupciones gráficas que terminan por transformarse en figuras protagonistas, con entidad propia, abandonando a sus seculares compañeros de viaje en perpetua transformación. Se abren así, relaciones contextuales y lecturas propias que van bastante más allá de la mera capacidad de escritura cuasi paleográfica del propio pseudónimo adjudicado un día y repetido hasta la saciedad.

Consideramos que el diálogo cambiante operado en esta última década, da cumplida muestra la evolución del propio festival. Acorde con ese principio contenido en la propia palabra universidad, uni(di)versidad, la unidad en la diversidad y la diversidad en la unidad, se percibe un claro cambio (algunos lo verán como ruptura) desde aquel *graffiti* centrado en el estilo y el spray como su instrumento, certificado por su autenticidad y persistencia, en su lectura interna de diálogo especializado, encerrado en sí mismo, hacia unos trabajos en los que la imagen compleja y la palabra escrita, incluso caligráfica, han adquirido una mayor presencia de la mano de una serie de técnicas e instrumentos, más amplia y ecléctica. La pintura acrílica, la tinta, los rotuladores, la plantilla, el collage... interactúan sin complejos

con el bote de aerosol. Esta hibridación procedimental ha llevado aparejada una apertura mental, un compromiso con el tiempo presente y el espacio adjudicado, que están llevando esta joven y enérgica manifestación urbana de arte público hacia esos conceptos fundacionales y no menos universitarios de diálogo, participación e integración. Integración en este caso de institución, artistas y públicos (son muchas las personas no universitarias que la recorren para contemplar las diferentes intervenciones) desde ese sutil y común denominador que es el arte, las obras de arte públicas.

Obligado es también subrayar la apuesta constante por ampliar el conocimiento de este apasionante microuniverso urbano. Sucesivas publicaciones centradas en la ciudad de Valencia primero, y otra

10x10 Poliniza

más amplia sobre el panorama nacional han ido viendo la luz mientras se sucedían las conferencias y las mesas redondas con especialistas teóricos y artistas participantes. Finalmente, la música y otras manifestaciones deportivas claramente ligadas a esta cultura urbana han tenido su lugar y su tiempo.

La presente exposición tiene como núcleo central el intenso y extenso trabajo documental realizado por el fotógrafo Kike Sempere, tenaz observador y certificador de buena parte de lo acaecido a lo largo de estos años. Esta dimensión documental y transdisciplinaria se completa con un audiovisual que recuerda las intervenciones realizadas, y con diferentes piezas de pequeño formato y de todo tipo que han sido aportadas por los artistas. Tam-

bién se incluyen algunos dibujos y pinturas que forman parte del Fons d'Art i Patrimoni de la UPV igualmente realizados por algunos de los artistas que han participado en las sucesivas ediciones de POLINIZA.

Vaya desde aquí nuestra gratitud y reconocimiento a todos aquellos que con su impulso, su implicación directa, y su eficaz gestión han hecho posible esta modesta aportación para aproximar algo que siempre debiera estar presente en la vida cotidiana de todos: el hacer poético y la sensación placentera que suele llevar aparejada la emoción estética.

Joan B. Peiró
Juan Canales

10x10 PoliniZa

2006

BLU, SATONE, SAN, JULIETA, BELIN, ESCIF,
SIXEART, NANO 4814, LOGAN, RESPETO
TOTAL, DEIH, HANEM, DEMS, SHOT, END,
VÍCTOR, TIMA I DEIH, FLAN

2008

SLK & LAURA, POPULAR DE LUJO,
THE BLOUSES, JULIETA, VIA VIA, PEZ, SEAR,
MANKEY & CEIS, EXCUSADO PRINTSYSTEM,
LA FACTORÍA, WILD CANS I OVNI

2010

ARYZ, DIBO, AXEL VOID, LAGUNA, KENOR,
NURIA MORA, BTOY, E1000INK, KRAM I
CREW OGT (STOOK, MALAKKAI, DIAM I LUST)

2012

ALBA, RAQUEL I MARÍA, STINKFISH, SAM3, BASTARDILLA,
MR. TRAZO, DINORA PALMA, CACHETEJACK, CERE I LOLO
HUGO HUITZI, GRUP PINTURA I ENTORN, DIANA I
ÁLVARO, CRACHATON I LA MESA

2014

DULK, SAID DOKINS, MALARKO,
LUCE, KAPI, FERRAN GISBERT,
COQUÉ AZCONA, OMBREBUENO,
KARAS URBANAS, SEIKON,
GRUP PINTURA I ENTORN,
LUCA ZAMOC, DISNEYLEXYA
NEURONAL, VAN I MÀSTER DE
PRODUCCIÓ ARTÍSTICA CREW

2007

AUSIAS, ZÖSEN, WATCHAVATO, LAHE,
PSP (FULL, CHIKITA, DANGER E ISAAC),
ONLY, ESCIF, TIBA, MIEDO 12, VIA VIA,
MR. KERN I NEZA ARTE NEL

2009

3TTMAN, ZETA 1970, KAPI, XLF CREW,
BAJO CONDICIONES DIFÍCILES, OKUDA
INTERESNI KAZKI, M-CITY I MR. WANY

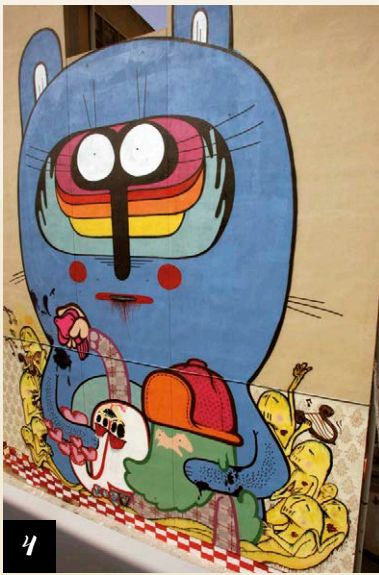
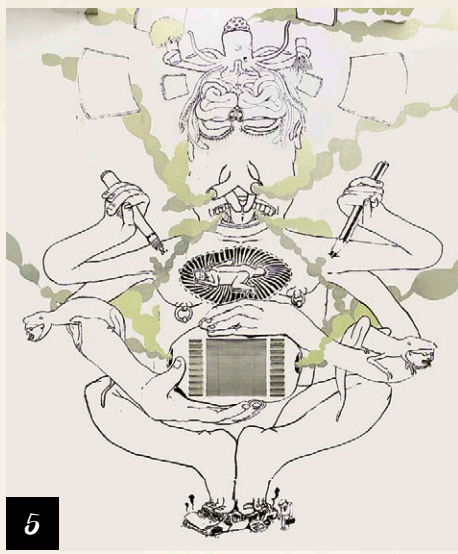
2011

HELL'O MONSTERS, CHARQUIPUNK I LA ROBOT
DE MADERA, SAÏR, INTI I SAILE, DON LUCHO,
HYURO, GÓLA, NAPOL, ZBIOK, SPOK, QUILLO I
VIRA LATA

2013

TELLAS, GR170, ALEXEY LUCHKO, PEJAC,
GRAFITÓWKI, XUAN ALYFE, DADI DREUCOL,
DIOM, CAPIFLEX, DEIH, VINZ FEEL FREE,
NELIO, GRUP PINTURA I ENTORN

10x10 Poliniz@a

2006

3

1. BLU, SATONE I SAN	10. HANEM
2. JULIETA, BICHOS I BELIN	11. LOGAN I DEMS
3. ESCIF	12. END
4. SIXEART, MANO 4814 I DIOS	13. ESCIF I LOGAN
5. BLU	14. VÍCTOR I TIMA
6. FLAN	15. JULIETA, SATONE, BELIN,
DEIH, END, TIMA, VÍCTOR,
MANO 4814, SIXEART I DIOS
7. LOGAN	16. SHOT I ESPAI COMIÚ
8. RESPETO TOTAL	
9. DEIH	

7

8

9

12

13

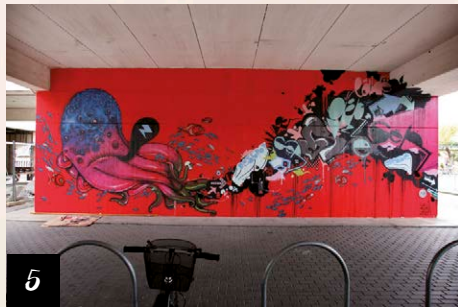
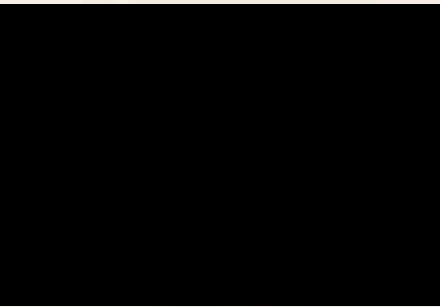
15

16

10x10 PoliniZa

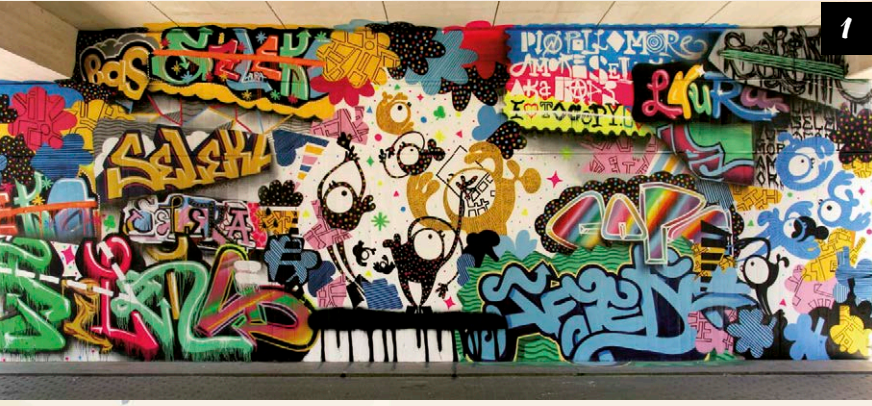

2007

1. AUSIAS I PANTONE	7. ONLY I ESCIF
2. ZÖSEN	8. TIBA I PEIO
3. END, VÍCTOR, DHOS,
TUPA, NERO I OTROS	9. MIEDO DOCE
4. WATCHAVATO
(REALIZADO POR
RESPETO TOTAL)	10. ESPAI COMÚ
5. LAHE I SR. GER	11. VIA VIA
6. PSP (FULL, CHIKITA,
DANGER E ISAAC)	12. MR. KERN
	13. NEZA ARTE NEL

10x10 PoliniZa

2008

1. SLK & LAURA
2. THE BLOUSES
3. JULIETA I VIA VIA
4. PEZ
5. SEAR, MANKEY & CEIS
6. EXCUSADO
PRINTSYSTEM
7. LA FACTORÍA
8. WILD CANS
9. THE BLOUSES
10. OVNI

10x10 PoliniZa

2009

1. M-CITY
2. BAJO CONDICIONES
DIFÍCILES
3. OKUDA
4. ZETA 1970
5. 3TTMAN
6. KAPI
7. INTERESNI KAZKI
8. MR. WANY
9. ESPAI COMÚ
10. XLF CREW

5

1

6

8

9

10

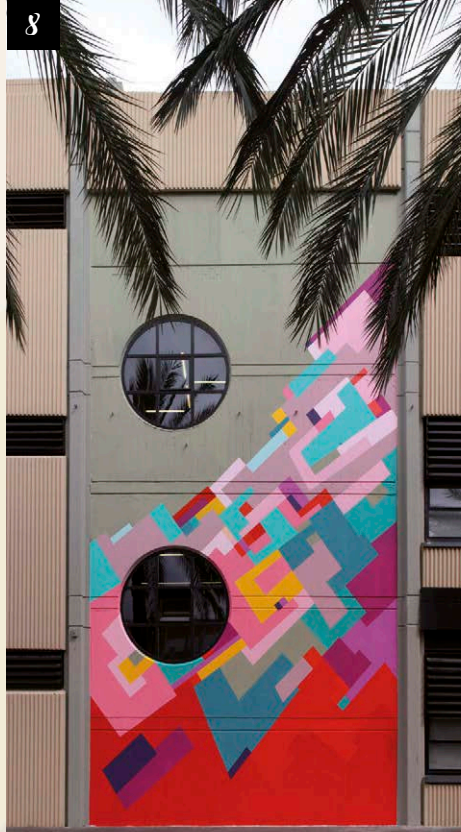

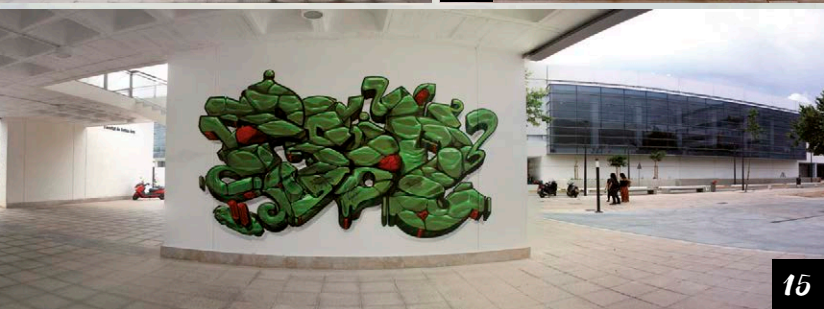
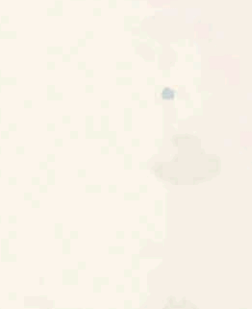
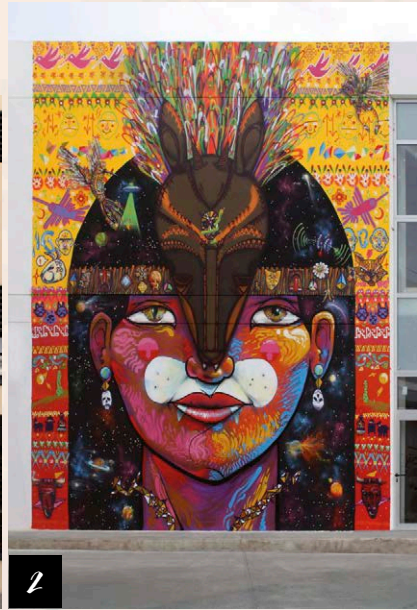
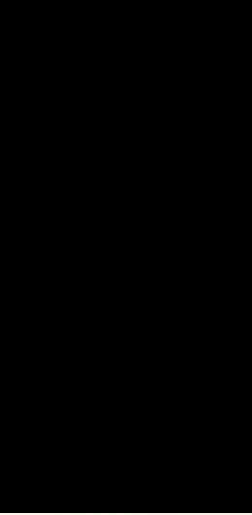
2010

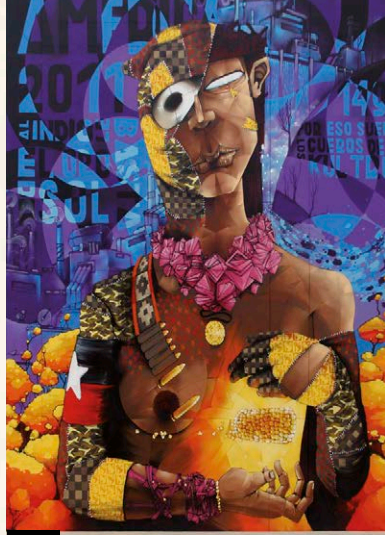
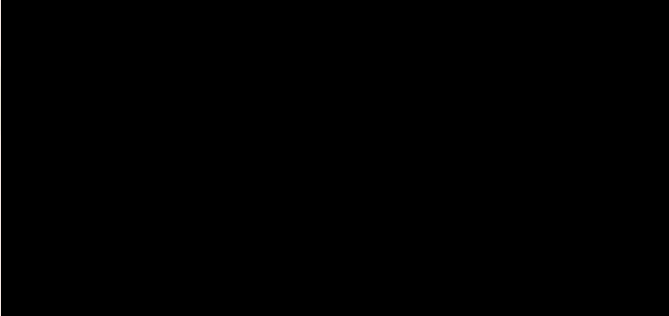
1. ARYZ	9. BTOY
2. DIBO	10. E1000INK
3. AXEL / LAGUNA	11. KENOR
4. AXEL / ARYZ	12. KEMOR
5. LAGUNA	13. KRAM
6. AXEL VOID	14. CREW OGT (STOOK,
MALAKKAI, DIAM I
LUST)
7. KENOR	
8. NURIA MORA	

10x10 PoliniZa

10x10 Polinizza

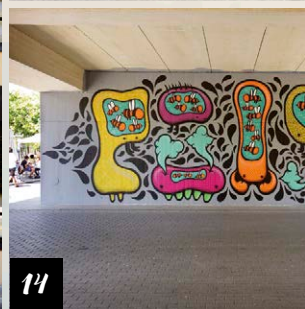
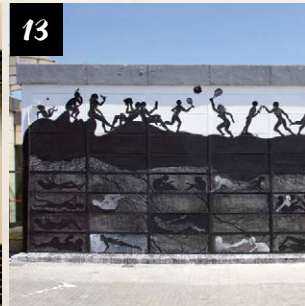
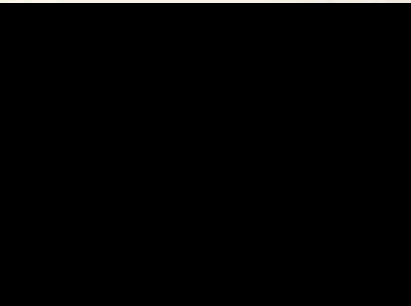
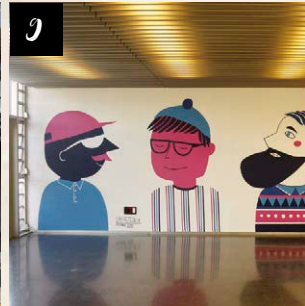
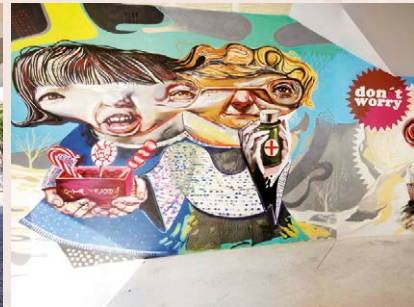

2011

- 1. HELL'O MONSTERS
- 2. CHARQUIPUNK I LA ROBOT DE MADERA
- 3. SAÏR
- 4. INTI I SAILE

- 5. DON LUCHO
- 6. HYURO
- 7. GÖLA
- 8. NAPOL
- 9. ZBIOK
- 10. ESPAI COMÚ
- 11. SPOK
- 12. QUILLO
- 13. QUILLO
- 14. DON LUCHO
- 15. SPOK
- 16. VIRIA LATA

10x10 PoliniZa

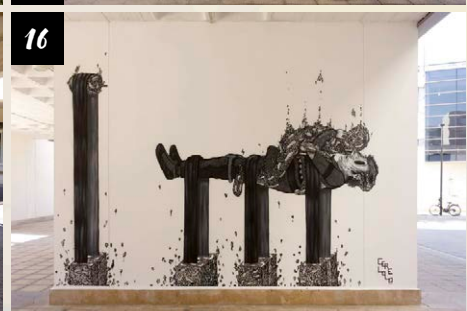
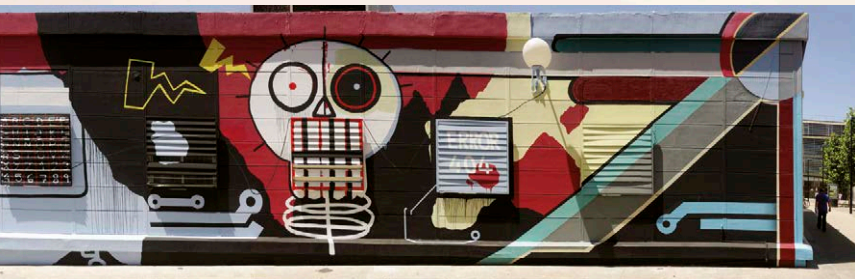
2012

1. ALBA, RAQUEL I MARÍA
2. ALBA, RAQUEL I MARÍA
3. STINKFISH
4. GRUP PINTURA I ENTORN
5. BASTARDILLA
6. MR. TRAZO
7. ESPAI COMÚ
8. DINORA PALMA
9. CACHETEJACK

10. CACHETEJACK
11. CACHETEJACK
12. DIANA I ÁLVARO
13. SAM3

14. HUGO HUITZI
15. CERE I LOLO
16. CERE I LOLO
17. CRACHATON

18. CRACHATON
19. LA MESA
20. ESPAI COMÚ

10x10 PoliniZa

1

3

4

7

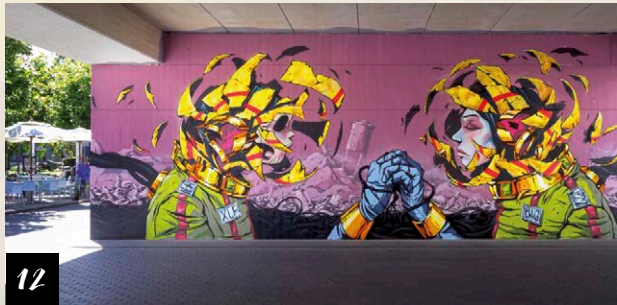
2013

1. TELLAS
2. GR170
3. ALEXEY LUCHKO
4. PEJAC
5. GRAFITÓWKI
6. XUAN ALYFE
7. ALEXEY LUCHKO
8. GRAFITÓWKI
9. DADI DREUCOL
10. DIOM
11. CAPIFLEX
12. DEIH
13. VINZ FEEL FREE
14. NELIO
15. GRUP PINTURA I ENTORN

10

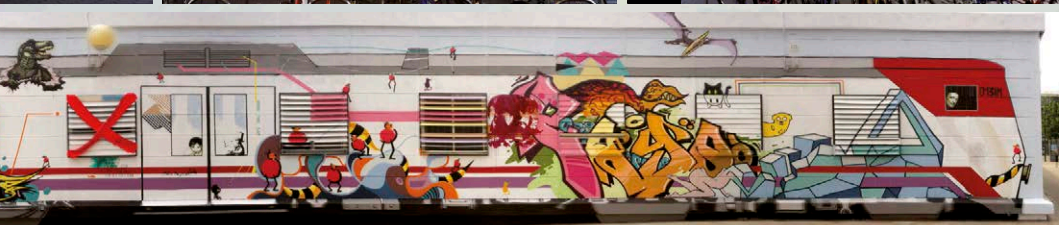

12

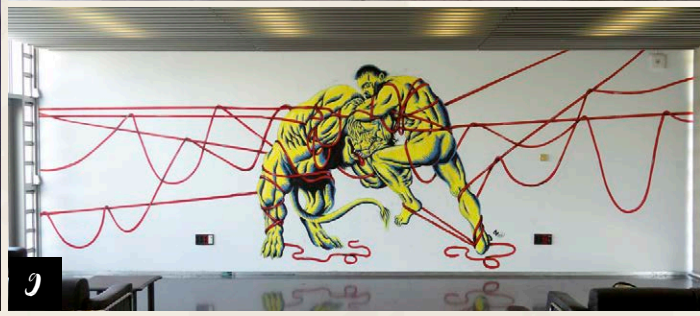
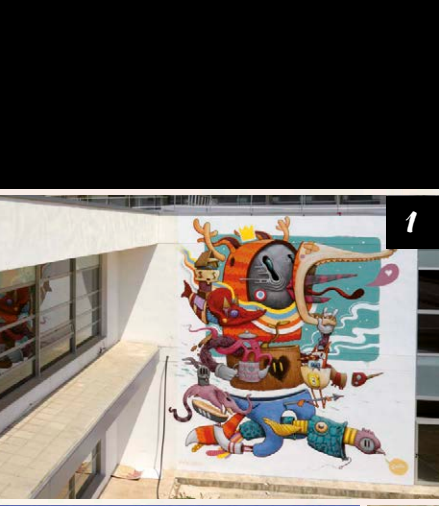

15

10x10 PoliniZa

2014

- 1. DULK
- 2. SAID DOKINS
- 3. DISNEYLEXYA
NEURONAL
- 4. MALARKO
- 5. VAN
- 6. LUCE
- 7. KAPI
- 8. MÀSTER DE PRODUCCIÓ
ARTÍSTICA CREW
- 9. LUCA ZAMOC
- 10. FERRAN GISBERT
- 11. COQUÉ AZCONA
- 12. OMBREBUENO
- 13. SEIKON
- 14. FERRAN GISBERT I
LUCA ZAMOC
- 15. GRUP PINTURA I
ENTORN
- 16. KARAS URBANAS

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

EDITORIAL